

Tento dokument je třeba brát jako dokumentační nástroj a instituce nenesou jakoukoli odpovědnost za jeho obsah

► **B**

NAŘÍZENÍ KOMISE (ES) č. 1799/2001

ze dne 12. září 2001,

kterým se stanoví obchodní norma pro citrusové plody

(Úř. věst. L 244 , 14.9.2001, s. 12)

Ve znění:

		Úřední věstník		
		Č.	Strana	Datum
► M1	Nařízení Komise (ES) č. 453/2002 ze dne 13. března 2002,	L 72	9	14.3.2002
► M2	Nařízení Komise (ES) č. 2010/2002 ze dne 12. listopadu 2002,	L 310	3	13.11.2002
► M3	Nařízení Komise (ES) č. 46/2003 ze dne 10. ledna 2003,	L 7	61	11.1.2003
► M4	Ve znění Nařízení Komise (ES) č. 6/2005 ze dne 4. ledna 2005,	L 2	3	5.1.2005
► M5	Nařízení Komise (ES) č. 2173/2003 ze dne 12. prosince 2003,	L 326	10	13.12.2003
► M6	Nařízení Komise (ES) č. 907/2004 ze dne 29. dubna 2004,	L 163	50	30.4.2004

NAŘÍZENÍ KOMISE (ES) č. 1799/2001

ze dne 12. září 2001,

kterým se stanoví obchodní norma pro citrusové plody

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 2200/96 ze dne 28. října 1996 o společné organizaci trhu s ovocem a zeleninou ⁽¹⁾, naposledy pozměněné nařízením Komise (ES) č. 911/2001 ⁽²⁾, a zejména na čl. 2 odst. 2 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Citrusové plody jsou uvedeny mezi produkty v příloze I nařízení (ES) č. 2200/96, pro které musí být přijaty normy. Nařízení Komise (EHS) č. 920/89 ze dne 10. dubna 1989, kterým se stanoví normy jakosti pro mrkev, citrusové plody a jablka a hrušky a kterým se mění nařízení Komise č. 58 ⁽³⁾, naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 1619/2001 ⁽⁴⁾, nemůže vzhledem k častým změnám již zajišťovat právní jasnost.
- (2) Zmíněné předpisy by tedy měly být přepracovány a nařízení (EHS) č. 920/89 by mělo být zrušeno. Za tímto účelem a v zájmu zajištění transparentnosti světového trhu by měla být vzata v úvahu norma pro citrusové plody doporučená Pracovní skupinou pro normalizaci produktů podléhajících rychlé zkáze a pro zvyšování jakosti Evropské hospodářské komise Organizace Spojených národů (EHK OSN).
- (3) Cílem uplatňování této normy je vyloučit z trhu produkty neodpovídající jakosti, zaměřit produkci na uspokojování požadavků spotřebitelů a usnadnit obchodní vztahy na základě poctivé hospodářské soutěže, a tím přispět ke zlepšení výnosnosti produkce.
- (4) Normy se vztahují na všechna stadia uvádění na trh. Doprava na dlouhé vzdálenosti, doba skladování a různá manipulace, kterým jsou produkty vystaveny, mohou způsobit poškození vyplývající z biologického vývoje produktu nebo jeho větší či menší náchylnosti k rychlé zkáze. Tato poškození je nutno brát v úvahu při uplatňování norem ve stadiích uvádění na trh následujících po odeslání. U produktů jakosti Výběr, které musí být obzvláště pečlivě tříděny a baleny, se bere v úvahu pouze ztráta čerstvosti a vadnutí.
- (5) Opatření tohoto nařízení jsou v souladu se stanoviskem Řídícího výboru pro čerstvé ovoce a zeleninu,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

V příloze je uvedena obchodní norma pro tyto produkty:

- sladké pomeranče kódu KNex 0805 10,
- mandarinky (včetně tangerinek a satumas), klementinky, wilkingsky a podobné citrusové hybridy kódu KN 0805 20,

- citrony (*Citrus limon*, *Citrus limonum*) kódu KN 0805 50 10.

Tato norma se vztahuje na všechna stadia uvádění na trh za podmínek stanovených nařízením (ES) č. 2200/96.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 297, 21.11.1996, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 129, 11.5.2001, s. 3.

⁽³⁾ Úř. věst. L 97, 11.4.1989, s. 19.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 215, 9.8.2001, s. 3.

▼B

Ve stadiích po odeslání však produkty mohou oproti požadavkům normy vykazovat:

- lehké snížení čerstvosti a pevnosti,
- u produktů zařazených do jiné třídy jakosti než „Výběr“ lehká poškození vyplývající z jejich vývoje a jejich větší či menší náchylnosti k rychlé zkáze.

Článek 2

Nařízení (EHS) č. 920/89 se zrušuje.

Článek 3

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropských společenství*.

Použije se od prvního dne třetího měsíce následujícího po jeho vstupu v platnost.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

▼B

PŘÍLOHA

NORMA CITRUSOVÝCH PLODŮ

I. DEFINICE PRODUKTŮ

Tato norma se vztahuje na následující plody označované jako „citrusové plody“ dodávané spotřebiteli v čerstvém stavu, kromě citrusových plodů pro průmyslové zpracování:

- odrůdy citronů druhu *Citrus limon* (L.) Burm. f.,
- odrůdy mandarinek druhu *Citrus reticulata* Blanco, včetně satsumas (*Citrus unshiu* Marcow.), klementinek (*Citrus clementina* Hort. ex Tan.), obyčejných mandarinek (*Citrus deliciosa* Ten.) a tangerinek (*Citrus tangerina* Hort. ex Tan.) těchto druhů a jejich hybridů (dále jen „mandarinky“),
- odrůdy pomerančů druhu *Citrus sinensis* (L.) Osb.

II. USTANOVENÍ O JAKOSTI

Účelem normy je definovat požadavky na jakost citrusových plodů po obalové úpravě a zabalení.

A. Minimální požadavky

Citrusové plody všech tříd jakosti, s přihlédnutím ke zvláštním ustanovením pro jednotlivé třídy jakosti a k dovozeným odchylkám, musí být:

- celé,
- bez větších zacelených poranění a/nebo otláčenin,
- zdravé; jsou vyloučeny produkty postižené hnilobou nebo jiným snížením jakosti, které jsou nevhodné pro lidskou spotřebu,
- čisté, v podstatě bez viditelných cizích látek,
- v podstatě bez škůdců,
- v podstatě nepoškozené škůdci,
- bez znamení vnitřního vysychání,
- bez poškození nízkou teplotou nebo mrazem,
- bez nadměrné povrchové vlhkosti,
- bez cizího pachu a/nebo chuti.

Citrusové plody musí být pečlivě sklizeny a vykazovat přiměřený stupeň růstu a zralosti s ohledem na typické vlastnosti odrůdy, čas sklizně a pěstitelskou oblast.

Citrusové plody musí být v takovém stadiu vývoje a v takovém stavu, aby:

- snesly přepravu a manipulaci a
- mohly být do místa určení doručeny v odpovídající jakosti.

▼M5

Citrusové plody splňující požadavky zralosti této přílohy smějí být zbaveny zeleného zbarvení. Tato úprava je povolena jen tehdy, nezmění-li se ostatní přirozené organoleptické vlastnosti.

▼B

B. Požadavky na zralost

Zralost citrusových plodů se definuje pro níže uvedené druhy těmito parametry:

1. Minimální obsah šťávy
2. Zbarvení

Stupeň zbarvení je takový, že na konci normálního vývoje dosáhnou citrusové plody na místě určení barvy typické pro svoji odrůdu.

i) Citrony

- Minimální obsah šťávy:
 - citrony Verdelli a Primofiore: 20 %
 - ostatní citrony: 25 %

▼ B

- Zbarvení: musí být typické pro odrůdu. Jsou však povoleny plody se zelenou (nikoli tmavě zelenou) barvou, pokud splňují minimální požadavky na obsah šťávy.

ii) *Mandarinky*

- Minimální obsah šťávy:
 - mandarinky, kromě klementinek: 33 %
 - klementinky: 40 %
- Zbarvení: musí být typické pro odrůdu alespoň na jedné třetině povrchu plodu.

▼ M5iii) *Pomeranče*

Výbarvení musí být typické pro odrůdu. Plody se světle zeleným zbarvením se připouštějí za předpokladu, že nepřesahuje jednu pětinu celého povrchu plodu. Plody musí mít tento minimální obsah šťávy:

- krvavé pomeranče: 30 %
- skupina sladkých pomerančů: 33 %
- ostatní odrůdy 35 %

Avšak pomeranče pěstované v oblastech s vysokými teplotami vzduchu a v podmínkách vysoké relativní vlhkosti v průběhu období vývoje plodu mohou mít zeleně zbarvenou větší část, než pětinu celkového povrchu, za předpokladu, že splňují tento minimální obsah šťávy

- odrůdy Mosambi, Sathgudi a Pacitan: 33 %
- ostatní odrůdy: 45 %

▼ B**C. Klasifikace**

Citrusové plody se rozdělují do těchto tří tříd jakosti:

i) *Třída „Výběr“*

Citrusové plody v této třídě musí mít nejvyšší jakost. Svým tvarem, vnějším vzhledem, růstem a zbarvením musí být typické pro svoji odrůdu a/nebo obchodní typ.

Musí být bez vady s výjimkou velmi malých povrchových závad, pokud nemají vliv na celkový vzhled produktu, jakost, trvanlivost a úpravu v balení.

ii) *I. jakost*

Citrusové plody v této třídě musí mít dobrou jakost. Musí být typické pro svoji odrůdu a/nebo obchodní typ.

Mohou však být povoleny následující lehké závady, pokud nemají vliv na celkový vzhled produktu, jakost, trvanlivost a úpravu v balení:

- lehké závady ve tvaru,
- lehké závady ve zbarvení,
- lehké závady na slupce vzniklé při růstu plodu, např. stříbrné šupinky, načervenalost atd.,
- lehká zhojená poranění vzniklá mechanicky, např. při krupobití, odření, manipulaci atd.

iii) *II. jakost*

Tato třída zahrnuje citrusové plody, které není možné zařadit do vyšších tříd, ale které vyhovují výše uvedeným minimálním požadavkům.

Mohou být povoleny následující závady, pokud si citrusové plody uchovávají své podstatné vlastnosti co do jakosti, trvanlivosti a úpravy:

- závady ve tvaru,
- závady ve zbarvení,
- hrubá slupka,

▼ **B**

- závady na slupce vzniklé při růstu plodu, např. stříbrné šupinky, načervenalost atd.,
- zhojená poranění vzniklá mechanicky, např. při krupobití, odření, manipulaci atd.,
- zhojené povrchové změny slupky,
- lehké, částečné uvolnění slupky u pomerančů (je povoleno u mandarinek).

III. USTANOVENÍ O TŘÍDĚNÍ PODLE VELIKOSTI

Velikost se stanoví jako největší průměr příčného řezu plodu.

A. Minimální velikost

Plody menší než tyto minimální velikosti jsou vyloučeny:

Citrony:	45 mm
Mandarinky, kromě klementinek:	45 mm
Klementinky:	35 mm
Pomeranče:	53 mm

B. Tabulky velikostí

Jsou platné tyto tabulky velikostí:

Pomeranče		Citrony		Mandarinky	
Velikost	Průměr (mm)	Velikost	Průměr (mm)	Velikost	Průměr (mm)
0	92-110	0	79-90	1-XXX	78 a větší
1	87-100	1	72-83	1-XX	67-78
2	84-96	2	68-78	► M2 1 nebo 1-X ◀	63-74
3	81-92	3	63-72	2	58-69
4	77-88	4	58-67	3	54-64
5	73-84	5	53-62	4	50-60
6	70-80	6	48-57	5	46-56
7	67-76	7	45-52	6 ⁽¹⁾	43-52
8	64-73			7	41-48
9	62-70			8	39-46
10	60-68			9	37-44
11	58-66			10	35-42
12	56-63				
13	53-60				

⁽¹⁾ Průměr pod 45 mm platí jen pro klementinky.

▼ **M2**

Citrusové plody je možné balit v počtech kusů. V tomto případě při dodržení jednotné velikosti podle ustanovení hlavy III části C nemusí být velikost plodů v balení jedné velikostní třídy, ale plody mohou náležet ke dvěma sousedním velikostním třídám.

C. Stejnorodost

Stejnorodé velikosti je při třídění dosaženo podle výše uvedených stupnic velikostí s výjimkou dále uvedených případů:

- i) u plodů tříděných podle stanovených tříd velikosti v obalech nebo ve spotřebitelských baleních rozdíl mezi nejmenším a největším plodem v tomtéž balení stejné třídy velikosti nebo v případě citrusových plodů v kusovém balení, které spadají do dvou sousedních tříd velikosti, nesmí překročit následující nejvyšší hodnoty:

▼ **M2**

	Kódy velikosti	Největší rozdíl mezi plody v témže obalu (mm)
Citrony	0 až 7	7

▼ **M5**

Mandarinky	1 až XXX až 4	9
	5 až 6	8
	7 až 10	7

▼ **M2**

Pomeranče	0 až 2	11
	3 až 6	9
	7 až 13	7

- ii) u plodů, které nejsou tříděny podle stanovených tříd velikosti, v obalech nebo v pevných spotřebitelských baleních, nesmí rozdíl mezi nejmenším a největším plodem v témže balení překročit rozsah příslušného stupně velikosti ve stupnici velikosti nebo, v případě citrusových plodů v kusovém balení, rozsah v mm jednoho ze dvou příslušných sousedních kódů;
- iii) pro plody ve velkoobjemových přepravkách a plody v nepevných spotřebitelských obalech (sítkách, sáčcích atd.) nesmí maximální rozdíl velikosti mezi nejmenším a největším plodem v téže partii nebo v tomtéž obalu překročit celkový rozsah tří sousedních velikostí ve stupnici velikostí.

▼ **B**

IV. USTANOVENÍ O DOVOLENÝCH ODCHYLKÁCH

Pro produkty, které neodpovídají požadavkům uvedené třídy jakosti jsou v každém balení povoleny odchylky jakosti a velikosti.

A. Dovolené odchylky jakosti

i) *Jakost Výběr*

5 % množství nebo hmotnostních citrusových plodů neodpovídajících požadavkům této třídy jakosti, ale odpovídajících požadavkům stanoveným pro I. jakost nebo výjimečně dovoleným odchylkám I. jakosti.

ii) *I. jakost*

10 % množství nebo hmotnostních citrusových plodů neodpovídajících požadavkům této třídy jakosti, ale odpovídajících požadavkům stanoveným pro II. jakost nebo výjimečně dovoleným odchylkám II. jakosti.

iii) *II. jakost*

10 % množství nebo hmotnostních citrusových plodů neodpovídajících požadavkům této třídy jakosti, ani minimálním požadavkům, s výjimkou produktů napadených hnilobou nebo s jiným poškozením, které je činí nevhodné pro lidskou spotřebu. V rámci této dovolené odchylky je povoleno maximálně 5 % plodů s lehkým povrchovým nezhojeným nebo zaschlým poraněním nebo plodů měkkých a seschlých.

B. Dovolené odchylky velikosti

Pro všechny třídy jakosti a druhy úpravy: je povoleno 10 % množství nebo hmotnostních citrusových plodů o velikosti bezprostředně menší a/nebo větší než velikost (nebo velikosti, v případě kombinace tří velikostí) uvedená na balení.

V každém případě platí tolerance 10 % pouze pro plody, které nejsou menší než tato minima:

Citrony:	43 mm
Mandarinky, kromě klementinek	43 mm
Klementinky:	34 mm
Pomeranče:	50 mm

▼B**V. USTANOVENÍ O OBCHODNÍ ÚPRAVĚ****A. Stejnorodost**

Obsah každého balení musí být stejnorodý a obsahovat pouze citrusové plody stejného původu, odrůdy nebo obchodního typu, jakosti, velikosti a znatelně stejného stupně zralosti a růstu.

U jakosti „Výběr“ se navíc požaduje rovnoměrnost zabarvení.

Viditelná část obsahu balení musí být reprezentativní vzhledem k celému obsahu.

▼M3

Aniž je dotčeno předchozí ustanovení v tomto bodě, je možno produkty, na něž se vztahuje toto nařízení, mísit v maloobchodních baleních ►M4 o čisté hmotnosti do tří kilogramů ◄ s různými druhy čerstvého ovoce a zeleniny za podmínek stanovených nařízením Komise (ES) č. 48/2003 ⁽¹⁾.

▼B**B. Obalová úprava**

Citrusové plody musí být baleny způsobem zajišťujícím náležitou ochranu produktu.

Materiály použité uvnitř obalu musí být nové, čisté a nesmějí způsobovat vnější ani vnitřní poškození produktů. Použití materiálů, především papíru nebo nálepek s obchodními údaji, se dovoluje, pokud jsou tisk nebo štítkování provedeny zdravotně nezávadnou barvou nebo lepidlem.

Papír pro balení plodů musí být tenký, suchý, nový a bez zápachu ⁽²⁾.

Je zakázáno použití látek, které mohou změnit přirozené vlastnosti citrusových plodů, zejména jejich chuť a vůni ⁽²⁾.

Balení musí být bez všech cizorodých látek. Je však povolena úprava, kde je s plodem spojena krátká stopka (nezdřevnatělá) s několika zelenými listy.

▼M6

Nálepky umístěvané jednotlivě na produkt musí být takové, aby po odstranění nezanechávaly viditelné stopy po lepidle, ani nezpůsobovaly vady slupky.

▼B**C. Obchodní úprava**

Jsou možné tyto úpravy citrusových plodů:

- a) srovnané v pravidelných vrstvách v baleních;
- b) jinak než srovnané v pravidelných vrstvách v baleních nebo volně v bednách. Tato úprava je povolena pouze pro I. a II. jakost;
- c) samostatná balení o hmotnosti menší než 5 kg pro přímý prodej spotřebiteli, upravená buď
 - podle počtu plodů, nebo
 - podle čisté hmotnosti balení.

VI. USTANOVENÍ O OZNAČOVÁNÍ

Každý obal musí být označen na jedné straně následujícími údaji, které musí být uvedeny čitelně, nesmazatelně a tak, aby byly viditelné zvenku:

▼M6**A. Identifikace**

Jméno a adresa balírní a/nebo odesílatele Tento údaj může být nahrazen:

- u všech balení s výjimkou hotových balení úředně vydaným nebo uznaným identifikačním symbolem balírní a/nebo odesílatele, uvedeným v blízkosti údaje „balírna a/nebo odesílatel“ (nebo odpovídajících zkratk);

⁽¹⁾ Úř. věst. L 7, 11.1.2003, s. 65.

⁽²⁾ Je povoleno použití konzervačních látek nebo jiných chemických látek, které zanechávají na slupce plodu cizí pach, pokud to vyhovuje předpisům dovážející země.

▼ M6

- pouze u hotových balení jménem a adresou prodejce usazeného ve Společenství, které jsou uvedeny v blízkosti údaje „Zabaleno pro:“ nebo rovnocenného údaje. V tomto případě musí označení zahrnovat též identifikační symbol balírní a/nebo odesílatele. Prodejce poskytne veškeré údaje považované kontrolním orgánem za nezbytné, pokud jde o význam uvedeného symbolu.

▼ B**B. Druh produktu**

- název druhu, není-li produkt viditelný zvenku, kromě mandarinek, pro které je název druhu nebo případně odrůdy povinný,
- název odrůdy u pomerančů,
- označení typu:
 - u citronů: případně označení „Verdelli“ a „Primofiore“,
 - u klementinek: případně označení „klementinky bez jader“, „klementinky“ (1 až 10 jader), „klementinky s jádry“ (více než 10 jader).

C. Původ produktu

- země původu a případně pěstitelská oblast nebo národní, regionální nebo místní označení.

D. Obchodní údaje

- třída,
- velikost u plodů upravených v souladu s tabulkou velikostí nebo největší a nejmenší velikost u tří následných velikostí podle tabulky velikostí,

▼ M2

- třída velikosti (nebo u plodů v kusovém balení spadajících do dvou sousedních tříd, třídy velikosti nebo nejmenší a největší tloušťka) a počet plodů v případě plodů tříděných do stanovených tříd v obalech,
- konzervační látka nebo jiné chemické látky, pokud byly po sklizni použity.

▼ B**E. Úřední kontrolní značka (není povinné)****▼ M6**

Obaly nemusí být označeny údaji zmíněnými v prvním pododstavci, obsahují-li prodejní balení, která jsou jasně viditelná zvenčí a všechna jsou označena těmito údaji. Na výše zmíněných obalech nesmějí být přítomny žádné údaje, které by mohly být zavádějící. Pokud jsou balení uložena na paletách, údaje musí být uvedeny na vývěsce umístěné na jasně viditelném místě, a to alespoň na dvou stranách palety.